

Glossary

Elementary School Level Science Glossary

English / Albanian

Translation of Science Terms Based on the
Coursework for Science Grades 3 to 5.

This glossary is to PROVIDE PERMITTED TESTING ACCOMMODATIONS of ELL/MLL students. It should also be used for INSTRUCTION during the school year. The glossary may be downloaded, printed and disseminated to educators, parents and ELLs/MLLs.

[Please click here for the New York State Office of Bilingual Education and World Languages Webpage on "Assessment and Testing Accommodations"](#)

THE STATE EDUCATION DEPARTMENT / THE UNIVERSITY OF THE STATE OF NEW YORK / ALBANY, NY 12234

Last Updated: October 2018

THE STATE EDUCATION DEPARTMENT / THE UNIVERSITY OF THE STATE OF NEW YORK / ALBANY, NY 12234

P-16

Office of Elementary, Middle, Secondary and Continuing Education and Office of Higher Education
Office of Bilingual Education and World Languages

<http://www.emsc.nysed.gov/biling/>

THE UNIVERSITY OF THE STATE OF NEW YORK

Regents of The University

BETTY A. ROSA, <i>Chancellor</i> , B.A., M.S. in Ed., M.S. in Ed., M.Ed., Ed.D.	Bronx
T. ANDREW BROWN, <i>Vice Chancellor</i> , B.A., J.D.	Rochester
ROGER TILLES, B.A., J.D.	Great Neck
LESTER W. YOUNG, JR., B.S., M.S., Ed.D.	Beechhurst
CHRISTINE D. CEA, B.A., M.A., Ph.D.	Staten Island
WADE S. NORWOOD, B.A.	Rochester
KATHLEEN M. CASHIN, B.S., M.S., Ed.D.	Brooklyn
JAMES E. COTTRELL, B.S., M.D.	New York
JOSEPHINE VICTORIA FINN, B.A., J.D.	Monticello
JUDITH CHIN, M.S. in Ed.	Little Neck
BEVERLY L. OUDERKIRK, B.S. in Ed., M.S. in Ed.	Morristown
CATHERINE COLLINS, R.N., N.P., B.S., M.S. in Ed., Ed.D.	Buffalo
JUDITH JOHNSON, B.A., M.A., C.A.S.	New Hempstead
NAN EILEEN MEAD, B.A.	Manhattan
ELIZABETH S. HAKANSON, A.S., M.S., C.A.S.	Syracuse
LUIS O. REYES, B.A., M.A., Ph.D.	New York
SUSAN W. MITTLER, B.S., M.S.	Ithaca

Commissioner of Education and President of The University

MARYELLEN ELIA

Executive Deputy Commissioner

ELIZABETH R. BERLIN

The State Education Department does not discriminate on the basis of age, color, religion, creed, disability, marital status, veteran status, national origin, race, gender, genetic predisposition or carrier status, or sexual orientation in its educational programs, services and activities. Portions of this publication can be made available in a variety of formats, including braille, large print or audio tape, upon request. Inquiries concerning this policy of nondiscrimination should be directed to the Department's Office for Diversity and Access, Room 530, Education Building, Albany, NY 12234.

SCIENCE GLOSSARY - ELEMENTARY SCHOOL LEVEL

ENGLISH	ALBANIAN
A	
absorb	përthith
acceleration	përshpejtim
acid rain	shi acid
adapt	përshtat
adaptation	përshtatje
adjust	ndreq
air	ajër
air pressure	presion ajri
air resistance	rezistencë ajri
alto	alto
amount	sasi
amphibian	amfib
analyze	analizoj
anemometer	anemometër
animal	kafshë
apply	zbatoj
around	përreth
arrange	rregulloj
artery	arterie
arthropod	artropod
asteroid	asteroid
atmosphere	atmosferë
atom	atom
axis	bosht
B	
balance	ekuilibër
balanced forces	forca të balancuara
bar graph	grafik me shirita
barometer	barometër
battery	bateri
behavior	sjellje
beneficial	përfitues
best	më i miri/më e mira
bird	zog
blink	kapsit sytë
block	bllokoj
blood tissue	ind gjaku
blood vessel	enë gjaku
body heat	nxehtësi trupore
bone	kockë
bone tissue	ind kockor

SCIENCE GLOSSARY - ELEMENTARY SCHOOL LEVEL

ENGLISH	ALBANIAN
brain	tru
breathe	marr frymë
bronchi	bronke
buoyant force	forcë pluskuese
C	
calculator	makinë llogaritëse
camera	kamerë
camouflage	maskim
capillary	kapilar
carnivore	mishngrënës
caterpillar	larvë
cause-and-effect	shkak-pasojë
cell	qelizë
cell membrane	membranë qelizore
cell wall	mur qelizor
Celsius (C°)	celsius (C°)
centimeter (cm)	centimetër (cm)
central nervous system	sistem nervor qendror
change	ndryshoj
change of direction	ndryshim drejtimi
change of motion	ndryshim lëvizjeje
change of speed	ndryshim shpejtësie
characteristic	karakteristikë
chemical	kimik
chemical change	ndryshim kimik
chemical property	veti kimike
chemical weathering	gërryerje kimike
chlorophyll	klorofil
chloroplast	kloroplast
choose	zgjedh
cinder cone volcano	vullkan konik
circuit	qark
circulatory system	sistem qarkullimi
cirro-	cirro-
cirrus cloud	re puplore
classification	klasifikim
classify	klasifikoj
claws	kthetra
climate	klimë
cloud	re
collect	mbledh
color	ngjyrë

SCIENCE GLOSSARY - ELEMENTARY SCHOOL LEVEL

ENGLISH	ALBANIAN
column	kolonë
comet	kometë
common	i përbashkët
community	komunitet
compare	krahasoj
compass	busull
competition	konkurs
composite volcano	stratovullkan
compost pile	grumbull kompostoje
compound	përbërës
compound microscope	mikroskop i përbërë
computer	kompjuter
conclusion	përfundim
condensation	kondensim
condition	gjendje
conduction	përçueshmëri
conductivity	përcjellshmëri
conductors	përcjellës
conservation	ruajtje
consumer	konsumator
contain	përmban
container	kontejner
content	përmbajtje
convection	konvertim
crest	kreshtë
crust	kore
crystal	kristal
cubic centimeter	centimetër kub
cycle	cikël
cytoplasm	citoplazmë
D	
dam	digë
data	të dhëna
data table	tabelë të dhënash
decomposer	dekompozues
decrease	reduktuj
define	përcaktoj
definite	përcaktuar
density	dendësi
deposition	depozitim
derived	i prejardhur
describe	përshkruaj

SCIENCE GLOSSARY - ELEMENTARY SCHOOL LEVEL

ENGLISH	ALBANIAN
design	projekt/skicoj
development	zhvillim
diagram	diagram
die	humb jetën
difference	ndryshim
digestive system	sistem tretës
direction	drejtim
directly	menjëherë
discuss	diskutoj
disperse	shpërhap
distance	largësi
distribute	shpërndaj
draw	vizatoj
E	
earth	tokë
earthquake	tërmet
earthworm	krimb toke
eat	ha
echo	jehonë
ecosystem	ekosistem
effect	efekt
efficient	efikas
egg	vezë
electric	elektrik
electric current	rrymë elektrike
electrical energy	energji elektrike
electromagnet	elektromagnet
electromagnetism	elektromagnetik
electron	elektron
elements	elementë
elevation	ngritje
eliminate	eliminohet
emit	emetohet
energy	energji
energy resources	burime energjie
environment	mjedis
equal	i njëjtë
erosion	erozion
error	gabim
eruption	shpërthim
esophagus	ezofag
establish	krijoj

SCIENCE GLOSSARY - ELEMENTARY SCHOOL LEVEL

ENGLISH	ALBANIAN
estimate	përlllogaris
estimation	përlllogaritje
evaluate	vlërësoj
evaporate	avullon
evaporation	avullim
evidence	dëshmi
example	shembull
exercise	ushtrim
exoskeleton	ekzoskelet
experiment	eksperiment
explain	shpjegoj
external	i jashtëm
eyes	sy
F	
fact	fakt
factor	faktor
Fahrenheit (°F)	Fahrenhajt (°F)
fault	defekt
feather	pendë
feature	veçori
features	veçoritë
fins	pendë notuese
fish	peshk
fixed pulley	pulexhë e fiksuar
float	pluskim
flood	përmbytje
flowers	lule
food chain	zinxhir ushqimor
food web	rrjet ushqimor
force	forcë
form	formë/formoj
former	krijues
formula	formulë
fossil	fosil
fossil fuel	lëndë djegëse fosile
frequency	frekuencë
friction	fërkim
fruit	frutë
fulcrum	pikë mbështetje
function	funksion
fur	gëzof

SCIENCE GLOSSARY - ELEMENTARY SCHOOL LEVEL

ENGLISH	ALBANIAN
G	
galaxy	galaksi
gas	gaz
generation	prodhim
generator	gjenerator
germinate	mbin
germination	mbirje
glacier	akullnajë
graduated cylinder	enë cilindrike e shkallëzuar
gram (g)	gram (g)
graph	grafik
graphic	grafik
gravity	gravitet
greatest	më i madhi
green plant	bimë e gjelbër
ground	tokë
groundwater	ujë nëntokësor
grow	rris
growth	rritje
H	
habitat	habitat
hail	breshëri
hair	flok
hand lens	lupë
hardness	fortësi
harmful	i dëmshëm
health	shëndet
healthy habit	zakon i shëndetshëm
hearth	vatër
hearth muscle	muskul zemre
heat	nxehhtësi
heat energy	energji ngrohëse
herbivore	barngrënës
hibernation	gjumë letargjik
host	mikpritës/strehoj
human	human
humidity	lagështi
hurricane	uragan
hygrometer	higrometër
Hypothesis	hipotezë

SCIENCE GLOSSARY - ELEMENTARY SCHOOL LEVEL

ENGLISH	ALBANIAN
I	
identify	identifikoj
identical	identikë
igneous rock	shkëmb vullkanik
illuminate	ndriçoj
illustrate	ilustroj
inclined plane	rrafsh i pjerrët
increase	shtim/shtoj
Independent variable	ndryshore e pavarur
indicate	tregoj
inference	konkluzion
information	informacion
inherit	trashëgoj
inherited adaption	përshatje gjenetike
inherited trait	tipar gjenetik
inquiry	pyetje
insect	insekt
insulator	izolant
interact	ndërveproj
internal	i brendshëm
interpret	interpretoj
interval	interval
invertebrate	invertebror
investigate	hetoj
J	
jaw	nofull
jellyfish	kandil deti
joint	nyjë
journal	gazetë
K	
kilogram (kg)	kilogram (kg)
kiloliter (kl)	kilolitër (kl)
kilometer (km)	kilometër (km)
kinetic energy	energji kinetike
kingdom	mbretëri
kitten	kotele
knowledge	njohuri

SCIENCE GLOSSARY - ELEMENTARY SCHOOL LEVEL

ENGLISH	ALBANIAN
L	
label	etiketë
land	terren
landslide	rrëshqitje toke
large intestine	zorrë e trashë/kolon
larva	larvë
latitude	gjerësi
lava	llavë
leaf	gjethe
learned	i mësuar
learned adaptation	përshtatje e mësuar
least	më pak
leaves	gjethe
leg	këmbë
length	gjatësi
levee	ledh
lever	levë
life cycle	cikël jete
life span	jetëgjatësi
light	dritë
lighting	ndriçim
line graph	grafik linear
lines of force	vija force
liquid	lëng
list	rendis
liter (L)	litër (L)
live	jetoj
living	jetesë
living thing	gjallesë
location	vendndodhje
lunar eclipse	eklips hëne
lungs	mushkëri
luster	shkëlqim
M	
magma	magmë
magnet	magnet
magnetic field	fushë magnetike
magnetic force	forcë magnetike
magnetism	magnetizim
magnifier	zmadhues
maintain	mbaj
major	kryesor

SCIENCE GLOSSARY - ELEMENTARY SCHOOL LEVEL

ENGLISH	ALBANIAN
mammal	gjitar
mass	masë
mates	miq
matter	çështje
measure	mas
mechanical	mekanik
mechanical energy	energji mekanike
metamorphic rock	shkëmb metamorfik
metamorphosis	metamorfozë
meter (m)	metër (m)
meter stick	vizore
method	metodë
metric ruler	vizore metrike
microscope	mikroskop
migration	migrim
milligram (mg)	miligram (mg)
millimeter (mm)	milimetër (mm)
mineral	mineral
mitochondria	mitokondri
mixture	përzierje
models	modele
moisture	lagështi
molecule	molekulë
mollusk	molusk
motion	lëvizje
motor	motor
mouth	gojë
movable pulley	pulexhë e lëvizshme
muscle tissue	ind muskolor
muscular system	sistem muskolor
N	
nail	thua
natural events	ngjarje natyrore
negative	negativ
nervous system	sistem nervor
neuron	neuron
niche	zgavër
nimbus	re shiu
nonliving thing	jo e gjallë
nonrenewable	i parinovueshëm
nonrenewable energy resource	burim i parinovueshëm energjie
nose	hundë

SCIENCE GLOSSARY - ELEMENTARY SCHOOL LEVEL

ENGLISH	ALBANIAN
nucleus	bërthamë
number	numër
nutrient	ushqyes
O	
object	objekt
objective lens	lente
observable	i vëzhgueshëm
observation	vëzhgim
observe	vëzhgoj
obtained	përftuar
occur	ndodh
odor	aromë
offspring	pasardhës
omnivore	gjithçkangrënës
opinion	mendim
orbit	orbitë
order	porosis
organ	organ
organ system	sistem organesh
organism	organizëm
organize	organizoj
original	origjinal
ovary	vezore
overabundance	tepricë
ozone	ozon
P	
parallel circuit	qark paralel
parasite	parazit
path	shteg
pattern	model
percent, percentage	përqind, përqindje
period	periudhë
permanent magnet	magnet i përhershëm
phases	faza
phenomena	fenomen
photosynthesis	fotosintezë
physical	fizik
physical change	ndryshim fizik
physical environment	mjedis fizik
physical property	veti fizike
physical weathering	gërryerje fizike
pie graph	grafik

SCIENCE GLOSSARY - ELEMENTARY SCHOOL LEVEL

ENGLISH	ALBANIAN
pistil	pistil
pitch	lartësi
planet	planet
plant	bimë
polar	polar
pollen	polen
pollinate	polenizoj
pollution	ndotje
position	pozicion
positive	pozitiv
potential energy	energji potenciale
precipitation	rënie
predator	grabitqar
predict	parashikoj
prediction	parashikim
presence	prani
previous	i mëparshëm
prey	pre
primary	themelor
probable	i mundshëm
procedure	procedurë
process	proces
produce	prodhoj
producer	prodhues
properties	veti
protect	mbroj
proton	proton
provide	siguroj
pull	tërheq
pulley	pulexhë
pupa	krizalidë
puppies	këlyshë
push	shtyj
R	
rabbit	lepur
radiation	rrezatim
rain	shi
rearrange	përmirësoj
reason	arsye
receive	marr
record	regjistroj
rectum	rektum

SCIENCE GLOSSARY - ELEMENTARY SCHOOL LEVEL

ENGLISH	ALBANIAN
recycle	ricikloj
reduce	reduktoj
refer	referoj
reflect	reflektoj
refract	përthyej
relationship	marrëdhënie
relative humidity	lagështi relative
relevant	përkatës
remain the same	mbetet njëlloj
renewable	i rinovueshëm
renewable energy resource	burim i rinovueshëm energjie
repair	riparoj
repel	zmbrops
represent	përfaqësoj
reproduce	riprodhoj
reproduction	riprodhim
reptile	zvarranik
required	i nevojshëm
respiratory system	sistem frymëmarrjeje
respond	përgjigjem
response	përgjigje
responsible	përgjegjës/e
result	rezultat
rest	pushim
reuse	ripërdor
revolution	revolucion
revolve	vërtitem
riding a bicycle	i jap biçikletës
rock	shkëmb
rock cycle	cikël i shkëmbinjve
role	rol
root	rrënjë
rotate	rrotulloj
rotation	rrotullim
rubbing	fërkim
ruler (metric)	vizore (metrike)
runoff	tharje

SCIENCE GLOSSARY - ELEMENTARY SCHOOL LEVEL

ENGLISH	ALBANIAN
S	
saliva	pështymë
salivate	jargëzoj
scale	shkallë/shkallëzoj
scientific inquiry	hulumtim shkencor
scientific investigation	kërkim shkencor
scientific thinking	të menduarit shkencor
screw	vidhë
seasonal	sezonal
seasonally	sezonal
seasons	stinë
secondary	dytësor
sediment	sediment
sedimentary rock	shkëmb sedimentar
seed	farë
seedling	farëzim
select	përzgjedh
senses	shqisa
sense organ	organ shqisor
sequences	sekuenca
series circuit	qark seri
sewage	ujëra të zeza
shadows	hije
shape	formë/modeloj
shells	guacka
shelter	strehim
shield volcano	vullkan me kube lave
shiver	cifël
significant	kuptimplotë
similarity	ngjashmëri
simple machine	makineri e thjeshtë
sink	gropë/fundos
situation	situatë
size	madhësi
skeletal muscle	muskul skeletor
skeletal system	sistem skeletor
skin	lëkurë
sky	qiell
sleet	llohë
small intestine	zorrë e hollë
smooth muscle	muskul i lëmuar
snow	borë

SCIENCE GLOSSARY - ELEMENTARY SCHOOL LEVEL

ENGLISH	ALBANIAN
soil	dhe
soil texture	përbërje dheu
solar cell	panel diellor
solar system	sistem diellor
solid	i ngurtë
solidification	ngurtësim
solubility	tretshmëri
solute	solucion
solution	zgjidhje
sound	tingull
sound recorder	regjistruer zëri
source	burim
space	hapësirë
species	specie
specific	specifik
speed	shpejtësi
spine	shpinë
spinal cord	shtyllë kurrizore
sponge	sfungjer
spore	spore
spring scale	kandar
sprout	filiz
stages	etapa
stamen	thekë
stalks	kërcell
star	yll
state	gjendje
static charge	energji e qëndrueshme
static electricity	elektricitet statik
stem	këmbëz
stigma	njollë
stimulus	stimul
stomach	stomak
storms	furtunë
stopwatch	kronometër
strategy	strategji
strato	shtresë
stratus cloud	re shtresore
streak	damar
structural adaptation	përshtatje strukturore
structure	strukturë
subsoil	taban
substance	substancë

SCIENCE GLOSSARY - ELEMENTARY SCHOOL LEVEL

ENGLISH	ALBANIAN
summarize	përmbledh
sun	diell
sunny	me diell
support	mbështes
surface	sipërfaqe
survive, survival	mbijetesë/mbijetoj
surviving	mbijetesë
sweat	djersë
switch	ndërroj
system	sistem
T	
tadpole	fulterëz
tape measure	metër
teeth	dhëmbë
temperate	i butë
temperature	temperaturë
temporary magnet	magnetizim i përkohshëm
theory	teori
thermometer	termometër
thrive	lulëzoj
thunderstorm	stuhi
tissue	ind
tongue	gjuhë
tool	vegël
topsoil	shtresë e sipërme toke
tornado	tornado
trachea	trake
trait	tipar
transfer	transferoj
transport	transportoj
trial	provë
tropical	tropikal
troposphere	troposferë
trough	lug
trunks	trungje
turbine	turbinë
type	lloj

SCIENCE GLOSSARY - ELEMENTARY SCHOOL LEVEL

ENGLISH	ALBANIAN
U	
unbalanced forces	forca të pabalancuara
unequal	i pabarabartë
under	nën
universe	univers
V	
vacuole	vakuolë
variable	ndryshore
vegetable	perime
vein	venë
vertebrate	vertebror
visible	i dukshëm
volcano	vullkan
voltmeter	voltmetër
volume	volum
W	
waste	mbetje
water	ujë
water cycle	cikël uji
water vapor	vapor uji
wavelength	gjatësi vale
weather	mot
weathering	gërryeje
wedge	pykë
week	javë
weight	peshë
wheel and axle	timon dhe bosht
width	gjerësi
wind	erë
wind vane	erëtragues
wings	krahë